

Торгівля 2'19: роздрібний сегмент ринку зберігає прискорюючу динаміку росту, в той час як ускладнення виробничої діяльності більшості підприємств переробної промисловості позначається на скороченні оптового.

У січні-лютому 2019р. (п/п) у сфері торгівлі відбулось скорочення обсягів випуску переважно через звуження попиту на торговельні послуги оптової торгівлі з боку більшості підприємств переробної промисловості на тлі високої статистичної бази порівняння. Роздрібний сегмент ринку зберіг прискорюючу динаміку росту, що підтримувалось зростаючою купівельною спроможністю населення в умовах подальшого збільшення державних соціальних гарантій, реальної заробітної плати на тлі уповільнення цінової динаміки на внутрішньому ринку.

Зниження обсягів випуску ВЕД "Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів" у січні-лютому 2019р. (п/п) становило 1,9% [±0,1 в.п.] («мінус» 1,2% у січні 2019р., 9,8% у січні-лютому 2018р.) з урахуванням падіння обсягів обороту оптової торгівлі на 5,7% («мінус» 4,8% у січні 2019р. та 10,9% у січні-лютому 2018р.) з від'ємним внеском до загального показника торгівлі на рівні 3,9 в.п. та зростання обороту роздрібною торгівлі на 6,8% (6,3% у січні 2019р. та 7,5% у січні-лютому 2018р.) з позитивним внеском у січні-лютому 2019р. на рівні 2 в.п.

У І півр. 2019 р. очікується на покращення динаміки обсягів випуску ВЕД «Торгівля» за рахунок підвищення виробничої активності та попиту на торговельні послуги з боку окремих підприємств переробної промисловості та будівництва, а також утримання високого споживчого попиту в умовах підвищення державних соціальних гарантій (зокрема, пенсій).

«за 2 міс. 2019р. у ВЕД "Торгівля" спостерігається від'ємна динаміка обсягів випуску»

Табл. 1. Основні показники внутрішньої торгівлі, % п/п

	2м 2018р.	1 м 2019р.	2 м 2019р.	внесок, в. п. (2 м 2019р.)*	структура, % (2 м 2018р.)*
Випуск ВЕД "Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів"*	9,8	-1,2	-1,9	-	100
Оптовий оборот підприємств	10,9	-4,8	-5,7	-3,9	68,2
Оборот роздрібною торгівлі	7,5	6,3	6,8	2,0	31,8

Джерело. Держстат

*- розрахунки Мінекономрозвитку на основі даних Держстату

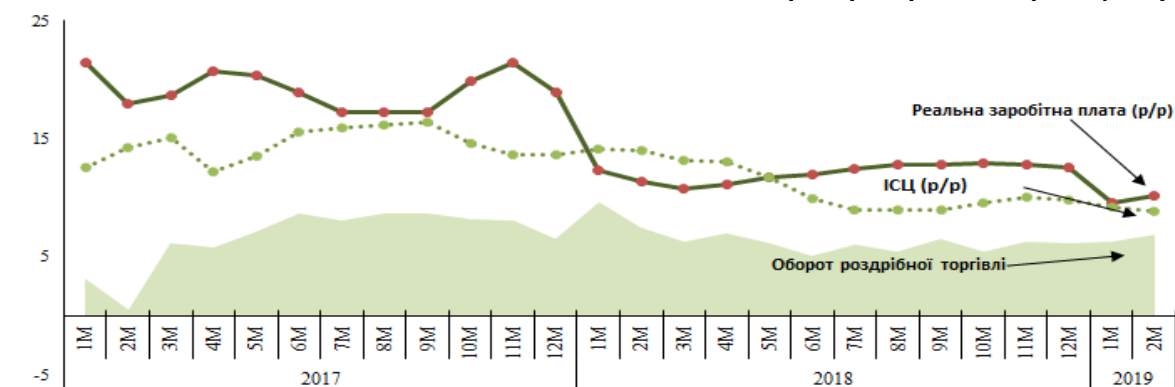
Основними чинниками, що впливали на динаміку обсягів внутрішньої торгівлі були:

Стимулюючі:

(1) зростання купівельної спроможності домогосподарств в умовах підвищення рівня оплати праці на тлі чергового підвищення мінімальної заробітної плати (до 4173 грн. з 01.01.2019 порівняно з 3723 грн. з 01.01.2018р.), проведення перерахунку пенсій з 01.12.2018 (за даними Пенсійного фонду станом на 01.01.2019 середній розмір пенсійної виплати становив 2645,66 грн. порівняно з 2479,95 грн. станом на 01.01.2018). Водночас зберігається позитивна динаміка споживчого кредитування (станом на кінець січня 2019р. порівняно з січнем 2018р. обсяг споживчих кредитів збільшився на 18,1%);

Довідково. У лютому 2019р. (р/р) відбулось збільшення номінальної середньомісячної заробітної плати на 20,5% до 9429 грн., реальної – на 10,7%. За 2 міс. 2019р. (п/п) номінальна середньомісячна заробітна плата зросла на 20% до 9326 грн., реальної – на 10,1%.

Рис. 1. Обороти роздрібною торгівлі, % п/п

Джерело. Держстат

«у січні-лютому 2019р. внесок до обсягу випуску внутрішньої торгівлі оптової торгівлі становив «мінус» 3,9 в.п. (із часткою в структурі – 66,6%), роздрібною торгівлі – «плюс» 2 в.п. (33,4% відповідно)»

«у січні 2019 р. спостерігалось зростання споживчих кредитів»

¹ Оцінка Мінекономрозвитку.

(2) помірна цінова динаміка на споживчому ринку (у лютому 2019р. (р/р) споживчі ціни зросли на 8,8%, у лютому 2018р. (р/р) – на 14%);

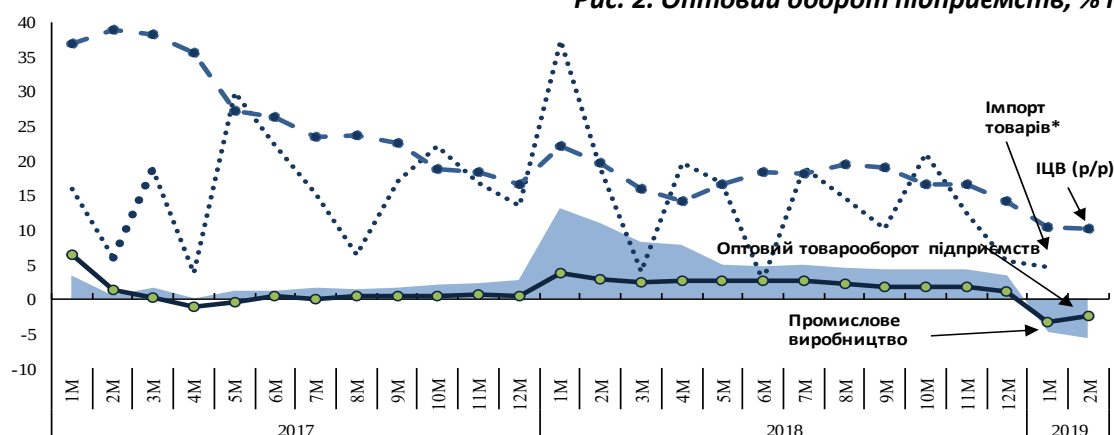
(3) збільшення обсягів імпорту продовольчих товарів (за оперативними даними ДФС за 2 міс. 2019р. фізичний обсяг імпорту гр.01-24 «продовольчі товари» збільшився на 18%; за 9 міс. 2018р. частка імпортних товарів у роздрібному товарообороті підприємств становила 46,1%, у т. ч. продовольчих - 17,8%, у оптовому товарообороті – 57,6%);

(4) збільшення обсягів приватних грошових переказів в Україну з-за кордону (за даними НБУ зростання на 17,5% за 2018р. (п/п) до 10,9 млрд. дол. США. (у I кв. 2018 р. ↑ на 39,6% до 2,7 млрд. дол. США, у II кв. 2018 р. – на 17% до 2,6 млрд. дол. США, у III кв. 2018 р. – на 10,4% до 2,7 млрд. дол. США., у IV кв. 2018 р. – на 8,5% до 2,8 млрд. дол. США.).

Стримуючі:

(1) звуження попиту на послуги оптової торгівлі з боку більшості промислових виробників, зокрема виробників товарів проміжного споживання (виробництво зменшилося на 7,1% порівняно з «плюс» 8,4% у січні-лютому 2018р.), споживчих товарів тривалого використання («мінус» 4,9%, «плюс» 15,8% за 2 міс. 2018р.), інвестиційних товарів («мінус» 1,2%, «плюс» 13,9% за 2 міс. 2018р.) та споживчих товарів короткострокового використання («мінус» 0,4% за 2 міс. 2019р., «плюс» 1% відповідно);

Рис. 2. Оптовий оборот підприємств, % п/п

* розрахунок Мінекономрозвитку, не включаючи імпорт мінеральних продуктів на основі даних НБУ
Джерело. Держстат

(2) висока статистична база порівняння (у січні-лютому 2018р. (п/п) зростання у оптовій торгівлі становило 10,9%, у роздрібній – 7,5% відповідно);

(3) зниження індикатора ділової впевненості в роздрібній торгівлі (за даними Держстату у I кв. 2019р. зазначений індикатор склав 3 п., що на 2,3 в.п. нижче ніж у I кв. 2018р.).

Регіональний розріз. У січні-лютому 2019 р. в усіх регіонах без винятку зберіглася позитивна динаміка зростання обороту роздрібної торгівлі. Вплив результатів роботи підприємств роздрібної торгівлі у Донецькій та Луганській обл. на загальну динаміку показника на рівні "плюс" 0,21 в.п. (Донецька обл. – "плюс" 0,19 в.п., Луганська обл. – "плюс" 0,02 в.п.).

Табл. 2. Обороти роздрібної торгівлі (регіональний розріз), % п/п

Найбільші темпи зростання				Найменші темпи зростання			
	2 міс. 2019р.	частка у структурі, 2 міс. 2019р.	внески, в. п.		2 міс. 2019р.	частка у структурі, 2 міс. 2019р.	внески, в. п.
Закарпатська	14,6	2,4	0,3	Волинська	0,7	1,8	0,01
Київська	11,1	7,0	0,7	Чернігівська	1,6	1,9	0,03
Вінницька	10,1	2,8	0,3	Кіровоградська	2,6	1,8	0,05
Львівська	9,5	6,3	0,6	Луганська	3,4	0,9	0,02
Івано-Франківська	8,9	2,4	0,2	Сумська	3,8	2,1	0,1

Джерело. Держстат

Очікування. У I півр. 2019р. очікується на покращення динаміки ВЕД «Торговля» за рахунок активізації виробничої діяльності у переробній промисловості та частково будівництва (оптова торгівля), а також з боку домогосподарств – подальше зростання купівельної спроможності (роздрібна торгівля).

Ризики. Загострення військового протистояння на сході країни, зменшення фінансових можливостей підприємств реального сектору економіки через погіршення зовнішньої кон'юнктури, посилення інфляційних та девальваційних тенденцій.

«зростання роздрібної торгівлі підтримувалося розширенням попиту домогосподарств на тлі, зокрема, збільшення реальної заробітної плати»

«за 2 міс. 2019 р. у всіх регіонах, без винятку, зберіглося зростання обороту роздрібної торгівлі»

«у I півр. 2019 р. динаміку сфери внутрішньої торгівлі підтримуватиме попит з боку домогосподарств та поступове покращення, порівняно з 2 міс. ситуації у виробничому секторі»